

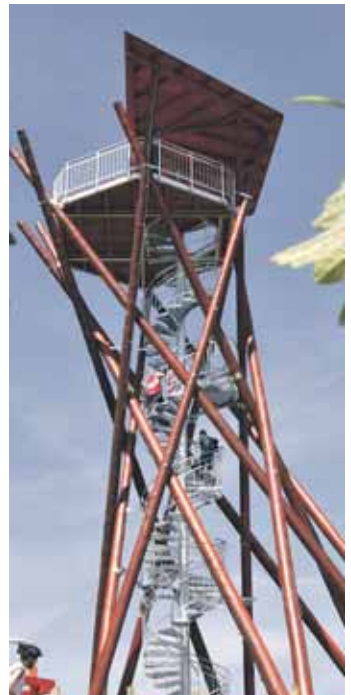
Během stoupání na rozhlednou Slunečná blízko Velkých Pavlovic leckoho napadne, proč dal nestor našeho vinařství Vilém Kraus tomuto regionu název Modré hory. Při pohledu na vinice pod Žďánickým lesem, kde se pěstují převážně modré odrůdy hroznů, je zřejmé, že příznačnější pojmenování nemohl vybrat.

Jarmila Kutlová
Odedávna se tu říkalo chodit místo do vinohradu do hor. Proto si i sdržení vinařů vybralo tento název Velkopavlovické podoblasti pro svá VOC (vína originální certifikace), což jsou vína, která jsou svým charakterem typická pro zdejší oblast.

Zatříděny sem byly nejrozšířenější odrůdy Frankovka, Svatovavříneček a Modrý Portugal.
V kraji, kterému se říká národopisně Hanácké Slovácko, je rozseta hvězdovitě pětice vesnic – Velké Pavlovice, Němčičky, Bořetice, Kobyly a Vrbice. Jižní svahy se obracejí k Pálavským vrchům a k úrodným rovinám Podpálaví a ovivají je técné větry.

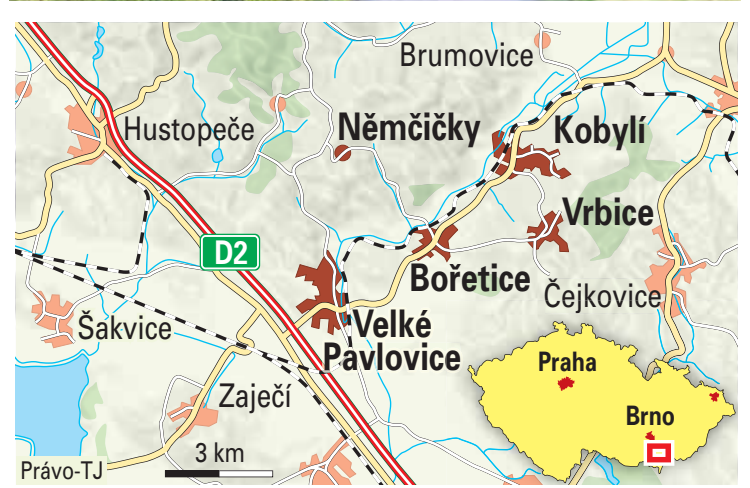
V roce 2000 tu byla založena Svobodná spolková republika Kraví hora, má i svého prezidenta

Dlouhodobý průměr ročních teplot je tu 9,5 °C a roční sluneční svit je 1871 hodin, takže tento kout jižní Moravy patří k jednomu z nejteplejších a nejslunnějších míst u nás. Není divu, že tu má červené víno výborné podmínky. Dobře se zde daří i turistům, kteří kraj mohou pohodlně projít pěšky po turistických stezkách, projet autem nebo nejlépe na kole po značené cykloturistické trase Modré hory.
Cykloturistická sezóna se přece uzavírá až 17. listopadu, kdy se pořádá tzv. Podzimní šlapka.

Rozhledna na Slunečné

Cyklostezka pod rozhlednou na Slunečné u Velkých Pavlovic

Modré hory a pětice vinařských vesnic

Vinařská sklípka v obci Kobyly

i když je to největší část obce. Tady jsme měli možnost posedět s vinařem Janem Stávkem, který je zakladatelem a předsedou sdružení vinařů VOC Modré hory. Jeho rosé z vinicí tratě Růženy získávají oceňení na národních i zahraničních soutěžích.

Pokud nevíte, kde složit hlavu, nabízí se blízko obce penzion Ověč terasy s restaurací, kde se vaří z produktů vypěstovaných na farmě. Na jídelním lístku je sice jen pár pokrmů, zato pečlivě sestavených podle sezónních surovin.

V kraji, jemuž se říká Hanácké Slovácko, je rozseta pětice vesnic – Velké Pavlovice, Němčičky, Bořetice, Kobyly, Vrbice

Ochutnala jsem horkou zeleninovou polévku minestrone, drůbeží paštiku s domácí meruňkovou marmeládou, smažený paprikový lusk plný sýrem Feta a pstruha s bazalkovým pestem. Za jemného ševelení struhy se tu i s plným žaludkem krásně usíná.

Lisovny s kamenným průčelím byly k podzemním chodbám přistaveny v polovině minulého století. Sklepy vznikaly vyhloubením díry, která se pak zakrývala hlínou smíchanou s plevíni nebo s drcenou slámu. Vstupní části jsou vybudovány z vytěženého kamene a mají kamennou šifitovou stěnu. V jednom takovém historickém sklepě jsme měli možnost ochutnatv příslavkové vína z vinařství Horák, která se pravidelně umísťují na prestižních výstavách.

Velké Pavlovice

Z rozhledny na Slunečné se vydáme mezi vinicemi do obce Velké Pavlovice, kde sídlí Štěchovická stanice vinařská, založená již roku 1901 coby Zemská révořová škola na povznesení a zvelebení vinic. Tady Josef Veverka vyšlechtil nové odrůdy Pálava a Aurelius, Jaroslav Horák odrůdu André a Jan Havlík odrůdu Agni. Zajímavé také je, že se tu od roku 1929 sledovalo a zapisovalo třikrát denně počasí, takže existuje přesný doklad o tom, jak se zdejší klima otepluje. Škoda, jen že nedávým úmrtím pečlivého pana Havlíka zdejší zápisy skončily.

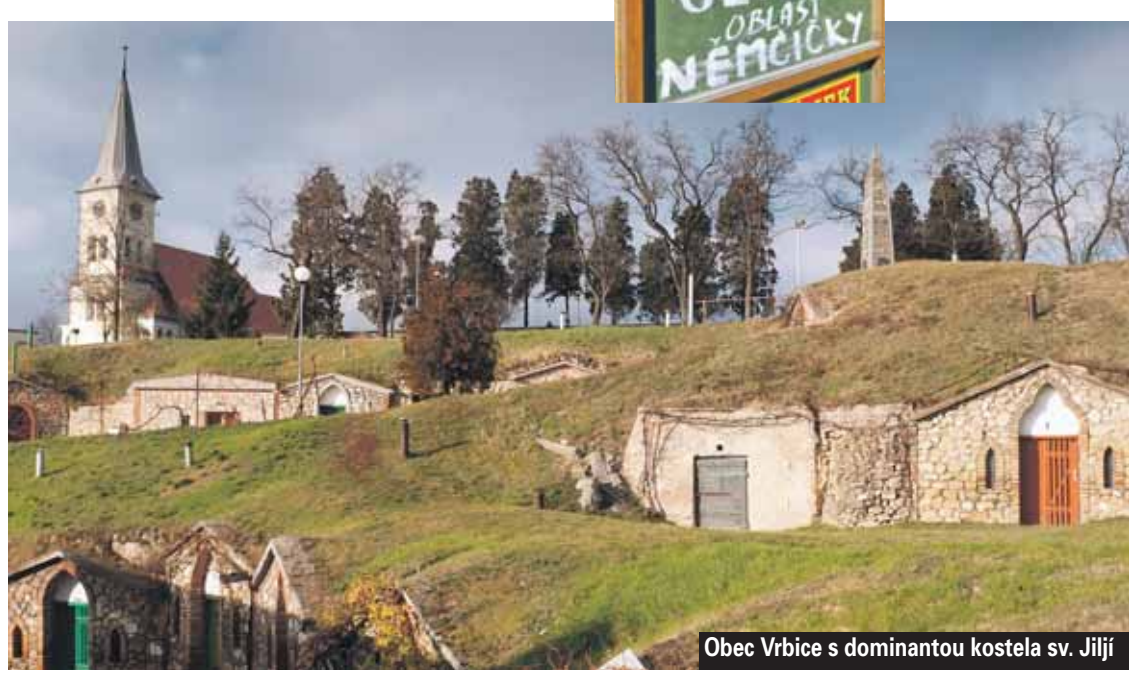
Dominantou vesnice je barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie, který nechal v 17. století vystavět tehdejší majitel panství hrabě Bedřich z Oppersdorfu. Budova bývalého zámku z dob Marie Terezie slouží po rozsáhlé rekonstrukci v loňském roce jako Ekocestrum Trkmanka s environmentální vzdělávací zahradou. Pořádají se zde výstavy, přednášky i konference a je možné se tady i ubytovat. Rádi se jezdí i děti na školu v přírodě. Hned

pod tímto areálem se nachází krásně opravené původní historické sklepení. Je obdivuhodné, s jakou citlivostí jsou památky opravované. O to absurdněji vypadají extravagantní

pestře pomalované stavby připomínající průčelí vinných sklepů na úpatí vinařské trati Stará hora,

které slouží jako penzion.

Opustit obec, aniž bychom neochutnali něco ze zdejší úrody, nelze.

Obec Vrbice s dominantou kostela sv. Jiří

Zamířili jsme proto do rodinného vinařství Lacina, vlastníka jednoho z nejstarších dochovaných historických sklepů na jižní Moravě.

Předpokládá se, že mohl být postaven v 16. století habáný. Dnes slouží k uskladnění výborných vín, která se prodávají pouze prostřednictvím vinového klubu. Zaslá jsem nad množství odrůdových vín, protože bych si vystačila s jejich VOC Frankovkou 2009, ale otec se synem shodně tvrdili, že malý vinař musí mít více odrůd, aby si zákazník mohl vybrat.

Bořetice

Na úpatí Žďánického lesa leží Bořetice s nejproslulejšími vinicemi na Kraví hoře. Památek tu sice moc nenajdeme – jen kostel svatě Anny, průčelí brány v chodu na hřbitovu a dvě kapličky, ale ve zdejšímu vinařství Ludvík či Jedlička & Novák jsou experti na červené víno.

Místní navíc nejen rozumějí vínu, ale také mají smysl pro humor a pro recesi. V roce 2000 tady byla založena Svobodná spolková republika Kraví hora, která má prezidenta, předsedu vlády a osm ministrů.

Pestré vínné sklepy ve Velkých Pavlovicích

V srdci této lokality se nachází obecní sklep, který je sálem vlády.

Němčičky

Náš kroky dále zamířily do malebné vesničky Němčičky, jejíž dominantou romantickým místem s úžasným výhledem je kaplička sv. Antonína uprostřed vinic u trati Růženy. Místo přímo vybízí k malému pikniku a k degustaci na vinici, těženého kamene a mají kamennou šifitovou stěnu. V jednom takovém historickém sklepě jsme měli možnost ochutnatv příslavkové vína z vinařství Horák, která se pravidelně umísťují na prestižních výstavách.

Kobyly

Z kopce Láčary uvidíte krajinu od Buchlova po Pálavu s Kobylym jako na dlani. V roce 1997 zde bylo založeno Muzeum obce Kobyly, jejíž sbírky vypovídají hodně o našich předcích. Svahy kolem bývalého Kobylského jezera svědčí mnohým odřídám pro výrobu vín bílých i červených. Zpracovávají se ve vinařství

Přímo uprostřed obce na křivolacích čtyř cyklistických stezek má svůj výhled na kraj Vít Sedláček, jehož kde se Dora s macechou převrátily do rybníka, když ujížděly před princem.

Česko – země neznámá

Příběh vyneseny v krosně na zádech až na Sněžku

rozdělit na několik těžších kratších a lehčích delších úseků, náklad dobře rozložit a vyvážit. Krosněn byly tři druhy – dřevěná, železná, židličková – na lehčí náklady, na ty těžké sloužily tak zvané nadhlaňové krosny, na skutečnou thsu se ale používaly deskové krosny s popruhy – obyčejné fošny, na které konopnými provazy a zvláštním systémem úvazů uměli nosiči připevnit i jakkoli neohrmy náklad – sud pítle, bedna i trám nebo pytle uhlí. O tu se ale sám nosič pořádně hůl. O tu se ale sám nosič neopíral, ta se opírala o rameno a jako páka pomáhala nadléžovat náklad.

Až na Sněžku ale po stáletí vynášeli největší náklady jen ti nejsilnější a nejzkušenější. V několika generacích i členové rodu Hoferů. Do pořádného kopce to chce hlavně dobrý dech a vůbec dobrý „páňší“, jak by nejspíš řekl pradědeček Ignác Hofer. A taky mít v pořádku svaly, slachy, kosti, netrpět na závrat, pořádně si dobře obušit, a co hlavně – dát na dobré rády.

Cesta na Sněžku s několika kaliberním nákladem na zádech nebyla žádná procházka! Cesta se musela vynášet na Sněžku denně plných pačesát let! Po roce 1912 ubyla vynáška vody, protože Sněžka dostala svůj vodovod, nosiči se ale stali i Johánovi synové – starší Emil dokonce partafrou a mladší Robert byl vůbec nejschopnějším a nejobdivnějším v historii Sněžky. Nebyl pro něj problém vynést z Velké Úpy i 140 kg těžký trezor, jemu patří i rekord – 160 kg těžká rohu pro meteorologickou stanic. Jeho syn Helmut se u něj řemesla nosičskému také vyučil, ale na Sněžku začala jezdit lánovka, a tak si našel jiné zaměstnání. Robertovu rodinu odvolali z pová

Účastníci závodu nosičů, který proběhl loni na podzim. Letos se koná 26. 10.

Tipy pro volný čas

Praha
Veletř Památky 2013 na Výstavišti
Druhým ročníkem naváže veletř v Průmyslovém paláci na Výstavišti v Holešovicích na loňskou premiéru. Veletř určený odborně i laické veřejnosti z řad milovníků historie můžete navštívit ještě dnes a zítra. Po celou dobu konání budou probíhat workshopy a doprovodné programy.
Otevřeno od 10 do 18 hod.
www.incheba.cz

Jižní Čechy
Andy Warhol na Hluboké prodloužen do neděle
Naposledy o tomto víkendu máte možnost prohlédnout si v AISOVě jihočeské galerii v Hluboké nad Vltavou komplet děl Andyho Warhola.
Raritní je sbírka obalů LP desek navržených Warholem. Atmosféru 60. let dokresluje i replika slavné dílny The Factory. Součástí výstavního prostoru je i art shop.
www.ajg.cz

Východní Čechy
Holovouský malináč
V sobotu ve 13 hod. začíná v obci Holovousy na Jičínsku 11. ročník tradičních slavností. Součástí jsou i soutěže o Nejlahodnější jablčný moučník a Holovouský malináč. Večer zahraje kapela Levou vrubou band.
www.holovousky.cz

Morava
Gastrofestival ve Velkých Karlovicích
Od pátku do neděle probíhá ve Velkých Karlovicích na Vsetínsku Gastrofestival, jehož součástí budou ochutnávky valašské kuchyně, soutěž frgačů, farmářský trh, kuchářská show, ochutnávka vín a galavečer s nejlepšími tuzemskými šéfkuchaři.
Hlavním bodem programu je Gastro tour s farmářským trhem, kdy mohou návštěvníci v sobotu i neděli od 10 do 18 hod. navštívit místní hospody a ochutnávat krajové speciality. Platí se speciální ménou Valašský gastroš, který si nakoupíte v poměru 25 Kč za 1 gastroš.
www.farmarsketrziste.cz

Drážiada nad Petřínem
Koná se tuto sobotu od 14 hod. na zahradě Nemoconice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze na Malé Straně. Na programu kromě pouštění dráků také Divadlo Evy Hruškové a Jana Preučilá: Aprílová škola Jiřího Závky, nebude chybět ani oblíbený klaun s balóny a lesní dravec. Součástí výroba vlastního draka a soutěž o toho nejlépe létajícího a nejkrásnějšího. Vstupné dobrovolné. K nemoconici se dostanete autobusem č. 292 z Malostranského náměstí.
www.nmskb.cz

Západní Čechy
So stopách Popelky na Sviňově
Vydějte se v sobotu v 10 hod. podzimní přírodou po místech, kde se na Sviňovsku natáčela před čtyřiceti lety pohádka Tři oříšky pro Popelku. Poznáte místa, kde Popelka se svoji sestrou Dorou a zlou macechou bydlela, kde byl ustájený kůň Juráček, kam Popelka jezdila za svou Rozárkou anebo kde se Dora s macechou převrátily do rybníka, když ujížděly před princem.
www.hradsvihov.cz

Předplatte si PRÁVO a získejte 4 dárkové knížky z retro kolekce

RETROTELEVIZE 70.-80. léta
Nesopomenutelné seriály, reklamy a vešměrníky. Dárková knížka a DVD, které obsahuje dobové reklamy.

RETROIDOLY 70. léta
21 profilů, množství dobových fotografií a obrázků. Výsledky anket popularity z let 1970–1979. Součástí knihy je CD, které obsahuje velkou směs Československých hitů 70. let.

RETROIDOLY 80. léta
21 profilů, množství dobových fotografií a obrázků. Výsledky anket popularity z let 1980–1989. Součástí knihy je CD, které obsahuje velkou směs Československých hitů 80. let.

RETROSPARTAKIÁDA
„Retro“ dárková knížka s DVD o sportovních dějích, určená nejen pamětníkům 60. až 80. let! Na několika spartakiádách se kovaly podíl, až už dobrovolníci či povinně, skoro každý desátý člověk v Československu. Ti, kdo se ho účastnili, mají své vzpomínky.

Objednávejte na bezplatné telefonní lince: 800 800 880
nebo písemně nejpozději do 31. 10. 2013 na adresu: Česká pošta, odd. periodického tisku, Otišanská 38/8, 226 99 Praha 3 nebo na e-mail: pravo@post.cz
V objednávce uvádějte heslo: **RETRO**
Předplatné sobotního Práva na rok za 888 Kč
Děky dostanou věcnou novou předplatitelé s dárkou předplatného PRÁVA po ověření platby nejpozději do 31. října. Akce platí do vyčerpání zásob.
Početní z nabídky není nebyl předplatitelské Práva. G obchodní se závazek pro získání dárku nebo předplatitelské Práva. Předplatné se automaticky prodává, pokud není písemně zrušeno. Zrušují se platí cenu podle aktuálně platného ceníku pro předplatné Práva.